

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/32/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713220431
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6713220431.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého T. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I., t. č. bytom V. T., C. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Obcou Hontianske Moravce, dieťa rodičov matky Q. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., t. č. na neznámom mieste, a otca neuvedeného, dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti N.. C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. T., C. XXX/XX, o návrhu Úradu práce, soc. vecí a rodiny Zvolen na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní pestúanky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/30/2013-10 zo dňa 03. 12. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil N.. C. T. - pestúnke maloletého dieťaťa odovzdať maloleté dieťa T. R., nar. XX. XX. XXXX, do Detského domova Škovránok, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že návrhu vyhovel, pretože vzhľadom na vznesené obvinenie pestúanky je potrebné vyňať maloleté dieťa z jej starostlivosti, pretože už len podozrenie z týrania blízkej osoby a zverenej osoby nie je zárukou, že maloletému vytvorí vo svojej rodine podmienky na jeho výchovu. Okresný súd následne zistil, že rodičia maloletého mu nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť a jeho výchovu a výživu, nakoľko matka dieťaťa žije túlavým spôsobom života, o dieťa neprejavuje záujem a otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyhodnotil, že výchova maloletého je ohrozená a iné výchovné opatrenia neprichádzajú do úvahy, preto návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie pestúanka, ktorá s rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia nesúhlasí, pretože všetky obvinenia ohľadne týrania zverenej osoby považuje za nedôvodné. Má za to, že vznesenie obvinenia proti jej osobe, ako aj proti jej manželovi je dôsledkom pracovnoprávných sporov s Detským domovom v Kremnici, a starostlivosť o maloletého T. vždy zabezpečovala vzorne a na požadovanej úrovni. Uviedla, že „maloletého T. miluje, prežila s ním najťažšie obdobie jeho života a najvhodnejšie pre maloletého je vrátiť ho do rodiny, ktorá ho miluje a spraví pre neho všetko“. Odmietla, že maloletého ohrozuje, neohrozuje ho ani svojou povahou, ani postojom či svojou osobnosťou, žije príkladným životom a stará sa rovnako dobre o všetky biologické alebo zverené deti, pracuje a žije v harmonickom vzťahu, učí a študuje na vysokej škole a nikdy vedome alebo nevedome žiadne dieťa neohrozila. Všetky deti vedie k ich celkovému rozvoju a prosperite, výučbou, láskou a rôznymi aktivitami, preto považuje nariadenie predbežného opatrenia za nedôvodné. Zdôraznila, že doposiaľ nebola obvinená zo žiadneho trestného činu, vedie sa proti nej trestné stíhanie, ktoré preukáže jej nevinu, ako aj nevinu jej manžela, pričom zdôraznila, že v právnom štáte by mala platiť zásada prezumpcie nevinu. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie v rozsahu určenom ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p., a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil ako vecne správne.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia všeobecne vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou predbežného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza do zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru, a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. V prípade, ak sa predbežné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to aj práv vyplývajúcich z pestúnskej starostlivosti, čo je i v tomto prípade, je potrebné starostlivo zvážiť, či dočasná ochrana subjektívneho práva pestúna nie je v rozpore s objektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý musí byť pri rozhodovaní dominantný.

V prejednávanej veci je nesporné, že matka maloletých detí je t. č. na neznámom mieste, o maloletého neprejavuje záujem a otec dieťaťa nie je vôbec v jeho rodnom liste uvedený. Práve na základe týchto skutočností bol pôvodne maloletý T. zverený do ústavnej starostlivosti, ktorá bola zrušená až rozsudkom Okresného súdu Lučenec, a ktorým bol maloletý zverený do pestúnskej starostlivosti N. C. T. - pestúnke (rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/118/2012-36 zo dňa 26. 09. 2012). Od uvedenej doby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého práve pestúnka.

K nariadeniu predbežného opatrenia okresným súdom došlo na základe návrhu Úradu práce, soc. vecí a rodiny Zvolen na základe tej skutočnosti, že im bolo ako kolíznemu opatrovníkovi doručené uznesenie OO PZ Zvolen, č. k. ORP-583/OVK-ZV-2013, podľa ktorého sú pestúnka spolu s manželom obvinení z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Uvedené obvinenie sa týka maloletých detí J., ktoré mali manželia v profesionálnej náhradnej výchove s tým, že podnet na začatie trestného stíhania podal Detský domov Maurícius v Kremnici.

Odvolací súd sa taktiež oboznámil s uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen zo dňa 30. 09. 2013 (č. I. 5 spisu), podľa ktorého sa vedie trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, preto, že páchatelia, ktorými by mali byť pestúnka spolu s manželom od presne nezistenej doby v mesiaci apríl 2011 do mesiaca jún 2012 v spoločnej domácnosti spôsobovali fyzické a psychické utrpenie deťom zvereným do profesionálnej náhradnej výchovy tým, že ich fyzicky napádali, a to bitím, kopaním, násilnou izoláciou, odopieraním vykonávania hygienických potrieb, bezdôvodným odopieraním stravy, ponižovaním a vyvolávaním strachu. Vzhľadom k okolnostiam spáchaného skutku bolo preto nevyhnutné znaleckým dokazovaním z odboru psychológia posúdiť skutočnosti uvádzané maloletými deťmi a zistiť, či sa tieto skutočnosti zakladajú na pravde a taktiež sa vyjadriť k zdravotným následkom u maloletých detí v dôsledku spáchania trestného činu. Je zrejmé, že uvedené trestné konanie stále prebieha. Pestúnka spolu s manželom do dnešnej doby neboli uznaní vinnými zo spáchania tohto trestného činu tak, ako je uvedené, avšak i napriek tomu už len tým, že voči pestúnke a jej manželovi bolo vznesené tak závažné obvinenie, ktoré by malo spočívať v spáchaní zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Tr. zákona, vznikajú odôvodnené obavy o zabezpečenie starostlivosti o maloletého T., nakoľko už len podozrenie z tohto trestného činu nie je zárukou, že maloletému budú zo strany pestúanky vytvorené vhodné podmienky na jeho výchovu v jej rodine. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že ide o dočasné rozhodnutie, keď nariadenie predbežného opatrenia má dočasný, a to predbežný charakter a v aktuálnom štádiu konania vo veci samej neprináleží odvolaciemu súdu posudzovať do akej miery môže byť podozrenie vo vzťahu k pestúnke a jej manželovi dôvodné, a či v danej veci dôjde k zrušeniu pestúnskej starostlivosti, príp. nariadeniu starostlivosti ústavnej za účelom zabezpečiť všetky nevyhnutné výchovné opatrenia vo vzťahu k maloletému.

Aj odvolací súd starostlivo zvažil dočasnú ochranu subjektívneho práva pestúanky a uvádza, že v súčasnej dobe, vychádzajúc zo samotného návrhu a listinných dôkazov pripojených k nemu, je toto právo v rozpore s objektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý záujem musí byť pri rozhodovaní dominantný. Z okolností predmetného konania vyplýva, že nariadenie predbežného opatrenia je výrazným objektívnym záujmom maloletého dieťaťa na zabezpečenie jeho zdravého vývoja a už len podozrenie vo vzťahu k pestúnovi, ktorému bolo zverené do pestúnskej starostlivosti z ohrozovania výchovy maloletých detí, ktoré mala predtým v náhradnej výchovnej starostlivosti, spĺňa podmienky, aby boli dočasne upravené pomery maloletého dieťaťa. Nariadenie predbežného opatrenia má za cieľ, aby nedošlo k akémukoľvek, i keď len potencionálne danému ohrozeniu jeho zdravia. Odvolací súd teda konštatuje, že existuje skutkový i právny dôvod na to, aby bolo nariadené predbežné opatrenie na dočasné odňatie maloletého z osobnej starostlivosti pestúanky do Detského domova Škovránok, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ktoré je okresný súd povinný začať i bez návrhu v zmysle ust. § 81 ods. 1 O. s. p.

Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v prejednávanej veci boli osvedčené také závažné okolnosti, ktoré boli relevantným dôvodom na nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia, preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 2 O. s. p. potvrdil ako vecne správne a na dôvody v ňom uvedené odkazuje v celom rozsahu.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.